

Національна академія аграрних наук України
Інститут овочівництва і баштанництва

О. Д. Вітанов

ПРИСАДИБНЕ ОВОЧІВНИЦТВО

Науково-практичний посібник

Інститут овочівництва і баштанництва
Національної академії аграрних наук України

О. Д. Вітанов

Присадибне овочівництво

Науково-практичний посібник

Київ
2023

УДК 635.1/.6(477)
B54

*Затвержено рішенням Вченої ради
Інституту овочівництва і баштанництва НААН
(протокол № 13 від 29.11.2021 р.)*

Рецензенти:

Парамонова Т. В., доктор с.-г. наук, заступник директора з наукової роботи Інституту овочівництва і баштанництва НААН;

Щербина С. О., канд. с.-г. наук, завідувач лабораторії адаптивного овочівництва, зберігання і стандартизації Інституту овочівництва і баштанництва НААН.

Вітанов О. Д.

B54 Присадибне овочівництво. Науково-практичний посібник.
2-е вид. Київ : Видавничий дім «Вініченко», 2023. 156 с.

ISBN 978-966-2622-49-2

У даному виданні висвітлено основні заходи щодо вирощування овочевих, баштанних культур та картоплі на присадибних ділянках для ґрунтово-кліматичних умов України. Викладено у стислій формі рекомендації відносно оптимальних попередників, внесення добрив, підготовки ґрунту та насіння, вирощування розсади, схем розміщення рослин, догляду за рослинами, збирання врожаю. Дано поради з доступних у домашньому господарстві способів зберігання овочів і картоплі. Приділено увагу методам виробництва якісного насіння та садивного матеріалу, освоєння сівозмін, підтримання родючості ґрунту на присадибній ділянці, приваблення корисних комах. Рекомендовано сорти селекції Інституту овочівництва і баштанництва НААН та його дослідних станцій. Надано довідковий матеріал.

Для городників-любителів.

УДК 635.1/.6(477)

ISBN 978-966-2622-49-2

© Вітанов О. Д., 2023

© Видавничий дім «Вініченко», 2023

Зміст

Вступ	5
Буряк столовий	6
Гарбуз	10
Горох	14
Кабачок, патисон	17
Кавун, диня	20
Капуста пізньостигла	25
Капуста ранньостигла	31
Капуста (цвітна, броколі)	33
Картопля	35
Квасоля	39
Кукурудза цукрова	42
Морква	45
Огірок	48
Пастернак	53
Перець, баклажан	55
Петрушка	61
Редиска, редька літня	64
Редька зимова, лоба, дайкон	67
Селера	69
Томат	72
Цибуля ріпчаста	78
Цибуля-шалот	83
Часник	85
Основи вирощування розсади	88
Вирощування насіння та садивного матеріалу	104
Освоєння сівозмін	122
Підтримання родючості ґрунту	125
Сидеральні добрива	127

Корисні комахи	128
Норми витрат насіння, розсади та садивного матеріалу	134
Перелік біологічних препаратів, дозволених до використання в Україні на овочевих культурах та картоплі	136
Заходи безпеки під час застосування пестицидів	149
Інститут овочівництва і баштанництва (довідка)	150

Вступ

Відомо, що овочі з давніх часів використовують не тільки як звичайні продукти харчування, але як дієтичні та лікувально-профілактичні. Для задоволення потреб у вітамінах, вуглеводах, білках, жирах рослинного походження, органічних кислотах, мінеральних солях інших фізіолого-активних речовинах дорослій людині необхідно щодоби вживати майже 400 г овочів та 220 г картоплі. Науково обґрунтована медична норма вживання овочів для кожної людини на рік у середньому становить: картоплі – 100–120 кг, овочів – 160 кг, зокрема капусти різних видів – 45, томатів – 32, огірків – 13, цибулі і часнику – 10, моркви – 10, буряка столового – 7, баклажанів та кабачків – 7, перців – 7, гороху овочевого – 2, плодів баштану – 20, інших овочів – до 7 кг. В останні роки основну частину овоче-баштанної продукції (85–87 %) та картоплі (біля 98 %) в Україні виробляють у домогосподарствах населення. Мільйони городників-любителів у свій вільний час займаються вирощуванням овочів та картоплі. Для одержання високих урожаїв якісної продукції та отримання від результатів своєї праці задоволення володарям земельних ділянок необхідно дотримуватись певних правил. У даному виданні в доступній формі стисло викладено основні заходи та послідовність виконання технологічних прийомів вирощування, збирання та зберігання основних видів овочів, баштану та картоплі.

Бажаю всім городникам творчого задоволення від роботи на земельних ділянках і врожайних років!

Олександр Вітанов